

Nro. 34.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bótsból, Pénteken Aprilis 27-ik napján

BC1804-ik évfolyam. library Cluj

B é t s.

Ma, dél előtt 10 és 11 óra közt olly affzony személy állott itt sarkig érő setét kék Nelzouban, a' perengerenn, a' ki sok ártatlan ifjú hajadonokat tsábitván magához, bordélyházat tartott, és nem is kevés pénzt keresett ezen mellerségével Ő Csász. és Kir. Felségeknék meg másolhatatlan akaratjok az, hogy az illy fessle a' étre vezérlő affzony személyekre Argusi Izemekkel vigyázzon, és érdemek szerént büntesse meg őket a' Politzia.

Itten a' Bécsi Univerlítás palotájának egyik szálájában, a' vízbe fultakkal, és több félen meg holt emberekkel való bánásról, minden Vasárnap és innep napokon közönséges tanítások tartatnak,

mellyeknek nemcsak a' Chirurgiát tanuló ifjaknak, hanem a' halászoknak és hajósoknak inásaik is tartoznak meg jelenni, úgymint a' kiknek leg több alkalmatoifágok van a' vízbe esett, vagy abba holt emberekkel való bánásra. Nemcsak ezek, hanem másféle rend- és rangbéli emberek is örömeit halgatják ezen emberi nemzet halznára intezett tudományt.

Magyar Ország.

Sopronyból, Sz. György havának 18-ik napján. Ismét olly tárgyról tudósítjuk mi a' Magy. Kurir Íróit, melly vételekedésünk szerént meg érdemli az említést. Néhai Fő Tiszt, Wachtler Pál Ur helyébe, F. Tiszt. Berghofer Mihály Ur választott Sopron várossa Papjává, ki is a' meg boldogútnak egyik érdemes kápiánnya vala, 's ezen szent hivataljába nagy pompával bé is iktattatott. Ekes belzéde, jószívúsége, kegyes élete ezen tisztelt Urnak bokros reménységet támasztanak bennünk a' felől, Logy ő benne is egy embert szerető barátot fogunk fel találni. Bé iktatásának innepét, a' múlt vasárnapon, ugy-mint, e' folyó hólnap 5-ikén tartotta, 's ekkor adta azon pompás ebédet, mellyen a' városelőjárói is mindnyájan jelen voltak. Az ide való Magyar Társaság is meg akarván őtet tisztelni, egynéhány nyomtatott Magy verseket ajánlott néki.

A' Magyar Országgi második tenger a' Fertő, a' mellynek ki száritása végett, nagy méltóságú Elzterház y Miklós fő Herczagsége, 7 elzterdő folyása alatt, egy igen költséges de halznos csanálit építtetett a' Rába közön, 's azon sok vizet le is vezetett, a' múlt télen a' fok hó és elhóvíz miatt annyira meg levezkedett, hogy min-

den avval határos szántóvető, 's széna termő földek, és sok helységek, nevezetesen B o l f (Wolfs), Széplak, Elzterház, Sütör, Bánfalva, Nyulas, Nésidér, Széleskút, és Ruzst Sz. K. város bé voltak a' vízzel öntve. Az ezen özön víztől okoztatott kárt félmillióra teszik. A' Rábaközét leg inkább érdeklette ez a' szerentsétlenség, a' hol még most is viz alatt vannak a' mezők. — A' Fertőtől távolabb fekvő környékenn az öfzi vetés ismét fel elevenedett, és ha valamelly Istenostora nem érdeklí a' bé takarodásig, nagy reménység lehet a' bőv aratáshoz. —

Német Ország.

A' Monachiumi tudósításokból olvastuk, hogy az ott vóit Anglus követ miníster Drake, a' Párisi utolsó öfzve esküvésnek szervezője és igazgatója igen nehezen szenvedte, hogy a' Baváriai Vál. Fejedelem a' Frantzia emigránsokat a' maga tartományaiából ki hajtatta. Egy bé adott jegyzésében tudni kívánta az ő Vál. Fejedelemsége conferentialis minísterétől Baró Montgelástól, ha azoknak a' Fr. emigránsoknak is, a' kik Anglia védelmezése alatt vannak, ki kell azon Fejedelemségből menni, és nem elegendő e' az Anglus követnek ő érettek való jóálasa? De minekutánna a' Vál. Fejedelemnek fülébe ment volna az, hogy a' Parisi utolsó öfzve esküvésnek ő lett volna a' kikoholoja és vezetője, 's minekutánna az ő Francia Orzági Rojalistákhoz küldött instructióját, és tulajdon kezével írt leveleit a' Monachiumi udvarnak a' Fr. Kormányfizek meg küldötte volna, a' következő Marizus grik nap-

ján költ ministerialis Jegyzésnek vétele után nagy félelem és szorongatások közzé esett:

„Az alább irt Status és Conferentialis minister világos parantsolatot vett a' felől Ő Vál. Fejedelemségétől, hogy az ide zárt nyomtatott levelet Drake Urnak küldje meg, 's egyszersmind adja tudtára, hogy az ő tulajdon kezével irt originalis levelek Ő Vál. Fejedelemsége kezében legyenek. Felette fájlallya Ő Vál. Fejedelemsége, hogy rezidentiája olly levelezésnek helyévé tétetődött, melly a' Drake Urnak ezen udvarhoz lett küldésével általán fogva ellenkezik, és Ő Vál. Fejedelemsége, maga méltóságához, betsülletéhez, és alattavalóinak boldogságához illendőnek itili, hogy Ő Herczgsége ezen szempillan attól fogva Drake Urral semmi egyvességet ne tartson, sem pedig a' maga uevaránál tovább meg ne szenvedje. Két olly jobbagyái arestáltattak le már Ő Vál. Fejedelemségének Monachiumban, a' kik a' Drake ~~is~~ sugallásaiból olly lépéseket tettek, a' mellyeket a' Nemzeteknek törvényei általán fogva tilalmaznak. — Az alább írta vagy on annak meg mondása is bizva, hogy Ő Vál. Fejedelemsége sokkal jobban esméri Ő Britanniai Kir. Felségének, és az Anglus nemzetnek nemes gondolkozása módját, mint sem tsak gyanithatná is azt, hogy Drake Urnak ezen tselekedetét helybe hagyhatná valaha E' dologról Ő Kir. Felségét maga fogja Ő Vál. Fejedelemsége tudósítani, hogy az udvaránál vóit Anglus követtől maga bizodalmat meg vonni kéntelenítettett.“

M a n h e i m b ó l Aprilis 8 ik napján. A' Würtembergi Val. Fejedelem udvaránál vóit Anglus minister követ L. Spencer Smith arról tudó.

síttatván, hogy Szaltzburgban veszedelmes nyava-
lyába esett legyen a' felekege, Stuttgartból oda
utazott. Talán nékie is ugy van a' dolga, mint
Drakének volt Monachiumban, a' kinek kiada-
tását a' Fr. Kormányzék nagyon sürgetvén, azt
sem várta meg, hogy a' kotsija el készüljön, ha-
nem jó reggel gyalog onnan el indúlt, és csak há-
rom óra múlva érkezett a' szekereutánna. Spen-
cer Smith is nagy egyességben volt az utolsó
öszve esküvésben részben Fr. emigránsokkal, és ke-
vés idővel annakelőtte nagy summa pénzt vett Ang-
liából azoknak fizetésekre. Erről is voltaképen
tudósítatva volt a' Fr. Kormányzék, a' mint a' leg
újabb Párisi levelek bizonyíttyák: Spencer
Smithet, úgymond ezek, csak nem minden nap
olly idegen emberek látogatják meg Stuttgartban,
a' kik a' Rénus innenső és tulsó partjairól kül-
detnek hozzája. Nagy summa pénzt vett a' maga
planumának eszközésére, ebből fizeti azokat az
Agenseit, a' kiket hamis szin alatt, és öltözetek-
ben éjelenként Fr. Országba küldöz. A' jó gon-
dolkozású Német országilakosok magok is kárhoz-
tatják Angliának azon planumát, melly szerént
mindenütt háborúságra ingerleni igyekezik a' nem-
zeteket, minden maga betsületének örülő ember
kerüli az Anglus Diplomaticusoknak társaságát, a'
kik t. i. magok méltóságos rángjokról elfelejtkez-
vén tzimborás társaikká lettek az öszve esküttek-
nek s. a. t.

Frantzia Respublika.

Az Ettenheimban el fogatott, Párisba
vitetett, és egy különös katona Commissió által ha-
lára szententziáztatott Enghieui Kir. Herczegnek,
Martzius 21 ik napján életből lett ki végeztetését,

néhány Német Országi és még más közönséges levelek is kétségben hozni méreblenek, egyedül ezenn az okon, hogy arról a' Párisi officialis újság levelekben a' Monitörben semmi emlékezet nem rétetődött. Ha azokat a' történeteket, a' mellyekről a' Monitör halgat, mind kétségbe kellene hozni, úgy a' több Párisi Zsurnálokban elő forduló dolgoknak semmi hitelt sem lehetne adni. A' Fr. Kormányzóknek messze látó Politicája meg nem engedhette azt, hogy ennek a' Kir. vérből származott szerent étlen herczegnek meg ölettetését hivatalossan ki adja, 's ki hirdesse. Ha világosan nem említette is azon szomorú történetet a' Monitör; de jelentette homályos szókkal, a' mellyekből könnyen ki lehetet húzni, kire czélozzon. A' Madridban lévő Anglus követnek Frere nek azon magga ki nyilatkoztatására, mellyet a' Párisban ki tudódott öszve esküvés felől, a' Spanyol Országi Fő minister de la Pace előtt tett vala, illyetén jegyzéft tett a' Monitör: Abban a' szempillantatban, úgymond, mellyben Anglia a' Frantzia első Conzulnak meg öletésére titkos gyilkosokat küldött vala, egy a' Burbonni Házból való közzül, a' törvény fegyvere alatt lakolta meg a' maga vétkét. Evvel a' kifejezéssel bizonyossan nem másra, hanem a' fent említett Frantzia Királyi herczegre tzelzött, és czélozhatott a' Monitör. — Több közönséges és magános Párisi levelek is ezt bizonyittyák, 's világosan azt belzélük, hogy ő a' halálos szententziának reá lett ki mondatása után három órával, néhány Frantzia Generálisoknak jelenlétkoen a' Vincennesi erdőben agyon lövetett.

Erről a' Szerentsétlen fejedelmi emberről néhány Párisi közönséges levelek így szólának: „Ő ugymond, a' Frantzia revolutio miatt támadt háborúban ésméretellé lett Condé herczegnek unokája, és az ő testvér öttének a' Burbonni herczegnek egyetlen egy fia vólt, és így a' Condeci Kir. herczegi Ház vele együtt el is enyészett. A' Franczia háborúban ő vélt a' Conde herczeg corpora evantgardéjának, avagy elő járó seregének a' vezérje, A' Hoehenliudeoi Szerentsétlen ütközet után az Ettenheimba a' Kardinál Rohán lakhelyébe ment, kinek halála után a' mostani Bádeni Vál. Fejedelem az oda való kastélyt lakó helyül néki engedte. A' Kir. familiából származtakkal nem igen harmónisált, kiválthépen azért, mivel azoknak kedvek ellen vette el a' Rohan-Bocheforti herczeg affizonyt. ^{Gen} Az alattavalóknak szoros paransolatot adott az eránt, hogy az azon környéken meg forduló idegenekre szoroffan vigyázzanak. — Martzius 15-ik napján, reggeli 4 órakor, szokása szerént vadászatra akarván kimenni, hirtelen lárma esett a' kastély körül, és egyszeribe az a' hir futamodott el, hogy Frantzia truppok vették légyen a' várost körül. Herczeg Enghieu és az ő udvari emberei hirtelen öszve futván, fegyveres kézzel akartak a' Frantziáknak ellent állani, töltött puskákkal fenyegették azokat, a' kika' kastély sapujához közelíteni mérészlenének; de erre a' Fr. katonák semmit sem ügyelvén az udvarba bé rontottak, a' herczeget meg fogták, 's el vették. —

A' Hetruriai Kir. követnek azon feleletjében, mellyet a' Franczia külső dolgokra ügyelő minifternek azon jelentésére adott, mellyben az utólsó

esküvésnek ki nyilatkoztatását, és az első Conzulknak vezedelemtől lett meg szabadulását tudtára adta, illy meg jegyzésre méltó kifejezés olvastatik: „El merem, úgymond, mondani, hogy azon Európai Hatalmasságok között; a' kik az első Conzulknak az utolsó öszve eskütteknek gonosz kezek-től lett szerentsés meg menekedésénn való örö-möket ki nyilatkoztatták, egyik sem érzette az is-teni gondviselésnek ezen jóföteményét annyira, mint a' Hetruriai Regens Királyné Ö Felsége. Az el-ső Conzulknak tulajdonította az Ö Felsége kisded fia azt a' Királyi koronát, melyet viselni fogen-nekutánna, 's ettől, t. i. a' Fr. első Conzultól le-het néki a' maga ösi örökségeiben való meg ma-radhatását reményleni.“

Generál Moreau már sok izben kérdőre vonatott. Eleinte minden ellene mondott vádakat tagadott, tagadta a' Pichegrüvel, és Georges-sel való esmeretségét, tagadta, hogy az első Conzulknak meg öletéséről, és a' Frantzia Ország mostani kór-mányozásának meg változtatásáról tsak leg kis-sebb gondolat is ötlött volna az ő elméjébe. El-lenben utolsó meg vizsgáltságának alkalmatosságá-val, a' mint a' Párisi magános tudósítások hírle-lik, többet vallott és mondott ki, mint sem az őtet vizsgáló birák vagy kívánták, vagy gondolták vol-na. Még arról is vallást tett, hogy Georges-sel háromszor beszélt Párisban; e' pedig minden vizsgáltságakor mérges bosszúsággal emlékezik ő rólla t. i. Moreau Generárol, azért, hogy a' Rojalis-ták utolsó planumának eszközzésére hathatósabb intézeteket nem tett.

A' Monitörnek 13-ik Aprilísi darabjában, az a' jelentés is közöltetik a' Publicummal, a' melyet

a' Fő Biró, avagy a' törvényes 'dolgokra ügyelő
 minifter másod izben az első Conzulnak tett, mely-
 ben a' többi közt így szóllott: „A' Würtembergi
 Vál. Fejedelem udvaránál lévő Anglus minifter
 Spencer Smith, épen olly dologba törte a'
 fejét, mint Drake a' Baváriai Vál. Fejedelem ud-
 varában Monachiumban, és ő is abba foglalatos-
 kodott, hogy a' Fr. Kormányzékot fel fordítsa.
 Tudtomra van az nékem, hogy Anglia, a' Ba-
 váriai, Bádeni és Würtembergi Vál. Fejedelmi ud-
 varoknál követeket tarthat. De, a' mint egész
 Európa tudja, két részre lehet az Anglus követe-
 ket osztani. Cornwallis és Warren minden-
 kor betsülletes követségben küldetnek; ellenben
 Wickham, Drake, és Spencer Smith úgy
 tartatnak Európában, mint a' leg nagyobb gonosz-
 ságnak fabrikánsai. Polgár első Conzul, a' Ki-
 gyelmed kivanságára, a' Baváriai és Würtember-
 gi Vál. Fejedelmek, minden hazájokat gyűlölő Fr.
 emigránsokat ki hajtattak a' magok birodalmaik-
 ból, vajha ezen öszve esküvésnek gonosz Fabri-
 kánsait is ki űznék ezek a' Német Országi Feje-
 delmek a' magok udvaraikból. Hát ugyan a' Fr.
 Országgal határos lakosoknak nem kell e' a' há-
 ború tüzetől szinte úgy rettegni mint minékünk?
 A' háborútól mondom, melly egyedül az Anglu-
 soknak, ezeknek a' minden nemzetek ellenségeinek
 szokott hasznokra lenni. Éntehát azt kívánám,
 hogy semmi Frantzia Országgal baratságban élő
 fejedelmi udvarok bé ne fogadnák udvaraikba a'
 Wickhamokat, Drakeket, és Spencer-
 Smiteket jövendőben, ezeket a' gonosz embe-
 reket, a' kik mindenütt halált prédikálnak, hazafi-
 ak közt való háborúságot szereznek, a' törvényes

kormányzások ellen a' népet fel ingerlik, minden Statusoknak ellenségei, és a' kik sem az Isten, sem a' természet, sem a' Nemzetek törvényeire semmit sem ügyelnek s. a. t."

Nagy Britannia.

A' Londoni Publicum a' mostani ministriummal egészen meg elégedve niutsen, és most is azt óhajtja, hogy az Ország fő kormánya Pithere bizattassék. Ennek Alsó Parlamentum utolsó gyűlésében mondott beszédje (igy szólnak a' Londoni Politikusok) nem olly fundamentum nélkül való, mint a' minéműnek lenni láttatik. Mit vitünk a' jelenvaló háborúban végbe? Igen keveset. A' napnyúgoti Indiában, két kis Fr. szigetet, úgymint Tabagot és St. Luciát, és három Hollandiai Coloniát, úgymint Berbicet, Demeraryt, és Elsepeuebot hódoltattunk meg; ellenben Martiniquet, Guadaloupet, és Surinámot még most is bírják ellenségeink. A' Sz. Domokosi szigetbéli fekete lakosoknak Frantziákra vett győzedelmeken nem örvendeni, hanem inkább szomorkodni kellene minékünk. Ez a' szabad fekete Status a' szomzéd 14 Anglus szigeteknek, a' mellyek mind a' fekete lakosoktól miveltek, ma vagy hólnap romlására fog lenni. Bár eleve igyekeznének ministereink a' reánk következő veszedelmet el háritani,"

Londonból Martzius 28-ik napján. A' Parlamentumoknak a' Királyi ministerekkel tartó tagjai erőssen készülnék a' ministerekkel nem tartó réffzel leendő bajnokoskodásra; egyébaránt, a' ministerek mindenkor diadalmaskodnak a' velek ellenkezőkön. — A' Fox és Grenville részen valók mind jobban jobban közelitnek egy-

máshoz, és noha eléggé ótsárollyák a' Kormány-
 zék intézetjeit; mindazáltal még sem tudják őket
 a' nyeregéből ki vetni. Egyébb arant mindenrész,
 minden külömbiség nélkül, felette gyűlöli a' jelen-
 való Francia kormányozókat. — A' Felső Par-
 lamentumnak 27-ik Martiusi gyűlésében Püspök
 Landaff, így szólott: „Mi, úgymond, olly
 ellenség ellen hadakozunk, a' ki előtt semmi szent
 nintse, és a' ki, tsakhogy bosszút álhasson Ang-
 lián, minden tilalmas eszközökhöz hozzá nyúl.
 Ahozképesti szükség minékünk magunkat arra el-
 szánni, hogy az illy ellenség ellen mindenünket fel-
 áldozzuk. A' mi engemet magamat illet, készebb
 vólnék kólduló botra jutni, 's száraz kenyérrel 's
 vízzel élni, és fa tzipökökben járni, mint sem a'
 Frantzia kegyetlen uralkodás járnát nyakamon
 viselni.“

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' Párisban ki nyilatkozott, és az Angliai
 ministeriumnak tulajdonított öfzve esküvésnek
 mentségére, a' ministeriális újság levelek ekként
 szóllanak. „Az Irlandusekat, úgywond, szüntelen
 pártolságra ingerli a' Frantzia Kormányzék, a'
 lehetőségig segiti őket, nagy igireteket teszen né-
 kik, egy Irlandiai Commissiót tart és fizet Páris-
 ban, és az Argus, a' M o n i t ó r, és egyébb Pá-
 risi Zsurnálokban szüntelen rágalmaztattya, gya-
 láztattya, és a' leg otsmányabb szinekkel fefteti
 le az Anglus ministereket. Innen vagyon, hogy a'
 két nemzetnek egymás ellen való gyűlölsége mind
 jobban jobban nevededik, és az egymás eránt va-
 ló meg engedzteltetéshez igen kevés reménység
 lehet.

A' Morning-Chronicle nevezetű Lon-
 doai közönséges újság leveleknek 26-ik Martziusi

darabjában elő adatik az az érzékenység, melyet a' Párisban ki nyilatkozott öfzve esküvésnek környüállásai az Anglus nemzeiben gerjesztett. Az a' vád, úgymond, mellynél fogva a' Frantzia Kormányfészék az Angliai ministeriumot avval vádolja, hogy e' lett volna annak indító oka, e' kézzitette volna annak planumát, ez adott volna mind annak, mind a' Frantzia Országban előközlendő változásoknak előmenetelelésékre pént, igen szomorú, és egyfzersmind bosszankodó érzékenységet gerjesztett az Anglus nemzetben. Az Angliai Iur. Consultusoknak, vagy inkább Prokátoroknak Seniorjok, Sergeant Hill, egy 90 elztendős öreg ember, a' kit a' törvényes dolgokban, mint valamelly tsalhatatlan Oraculumot úgy tekintenek a' Brittusok, a' múlt Martius 11 ik napján, a' Lord Cancellariushoz menvén, egy zóvid irált adott bé, mellyben meg czáfolhatatlan okokkal igyekszik azt meg mutatni, hogy azonél türhetetlen vádat, melly szerént az Angliai Kormányfészék a' Párisi utólsó öfzve esküves szerző okának lenni mondatik, minden nemes gondolkozású Brittus köteles légyen meg czáfolni igyekezni. Harmad nappal annakutánna, az Alsó Parliamentumnak gyűlésében is, a' maga régi módi köntösében és parokájában meg jelent, a' Királyi Generális Prokátorral hosszasan beszélggett, 's ötet arraunszolta, hogy a' nemzetnek meg sértődött betsületét valamelly közönséges irásban védelmezni, és a' reá kent piszkoktól meg tisztítani igyekezzen.

A' fent nevezett Londoni közönséges újság leveleknek 23-ik Martiusi darabjában következő jegyzést olvasunk: Az utólsó öfzve esküvés, úgymond, nagyféjelmet és rémulést okozott nem

tsak Párisban, hanem az egész Frantzia Országban. Úgy hallatik, hogy sok fő rangú hadi tisztek ezek a' miatt gyanúságra ámbár semmi egygyeletek sem volt is nékiük Pichegruvel és Georgesel —Macdonald is nagygyanúsá tette magát. Azon Fr. fő tiszteken kívül, a' kiknek neveik az özve eskütteknek laistromába fel voltak jegyezve, többen mint 30 an fogattattak el. Ezek közt vannak Souham, Delorges és mások, a' kik buzgó Republikánusoknak tartattak enneke'ötte. Közönségesen azt óhajtyák a' Frantziák, hogy az ennekutánna is követkehető özve esküvéseknek, rendeletlenségeknek és zürzavaroknak el háritásokra nézve, örökösen bírja a' Bonaparte familiája Frantzia Országot. Az utolsó özve esküvésnek ki nyilatkoztatása mély gondolkozásba, 's homorúságra ejtette az első Conzult. Az olly kormánynak, melynek fundamenta egyetlenegy embernek életén nyugszik, és a' hol az örökség meg határozva nincsen, ilyen szokott a' természetes állapotja lenni."

„Európának jelenvaló állapotja sok és külömbkülömbféle gondolkozásra szolgálta a' Politicusoknak alkalmatosságot. Fr. Ország mint minden támadható forgószekleknek közép pontja, több szakadásokra van felosztva, és éppen ez akadályoztatja leg inkább az Ang'ia ellen készített expeditionok elszközítését. Ebből az első Conzul jelenléte nélkül semmi sem lenne, úgy de bizhattya e' ő az illy zavaros körülállások közt másokra a' kormánygyeplőjét s. a. t.

Török Birodalom.

A' Fényes Porta olly hivatal szerént való, de felette kedvetlen hirt vett Egyiptomból, a' Kon-

stantinápolyi 14-ik Martiusi levelek szerint, hogy a' volt Alexandriai kormányozó Ali-Basát, a' kit egész Egyiptom Országának fő kormányozójává tett vala, Kairó felé való útjában, valamelly költött szin alatt a' Beyok és Mammelukok megölték, és az előbbi N. Kajrói kormányozót, a' kia' Beyoknak és Mammelukoknak Fényes Portával való veszekedéseknek ideje alatt, Alexandriában magános életet élt, előbbi méltóságos hivataliába igyekeztenek vala vissza helyheztetni; de ő azt rész szerént koros idejének erőtlenségei miatt, rész lizerént a' jelenvaló kétséges ki menetelű környülállások közt magára fel nem vállalta. — Így lévén a' dolog, mivel az Ali Basa megölettetéséből azt hozza ki, és nem is ok nélkül, a' Fényes Porta, hogy az Egyiptomi nyughatatlan Bejoknak feltett tzellyok legyen azon Országot magok hatalmuk alá vetni, lazontbirnek vételémur fajjal gyárt özve gyűjtötte a' Divánt, mellyben a' Török ministerek köz meg egyvezésekből az Acrei kormányozó D z i e z a r Basa, a' ki tudniillik A b d u l W e c h a b o n ditsőfégeffen diadalmaszkodott, nevezte ki Egyiptom Ország fő kormányozójának, 's egyfzersmind azt is meg határozta, hogy ő mel léje azon Ország előbbi tsendellégének helyre állítására, elegendő hadi népet adjon. K' mellettesgy 4 linea hajóból, 6 fregatból, és számos szállító hajókból álló flotta fog oia küldetoi, mellynek jókor leendő oda meneteléről magok is kértelkednek a' Török ministerek.

Minden támadások közt, a' mellyek a' Török Birodalomban meg eddig voltak, a' jelenvaló Szerviai tamadas sok tekintetben leg nevezetesebb. — Tudva való dolog az, hogy az Európai Tö-

rők Ország lakosinak leg nagyobb része Görög valláson vannak, és csak $\frac{1}{7}$ része áll Mahometánusokból; még is mindazonáltal minden polgári és hadi tisztségekre, Moldvát és Havasalföldét kivévén, a' Muzulmannok emeltetnek, a' kikben semlemi nemes indulat, semlemi felebaráti szeretet és érzékenység nem léven, szüntelen és minden úton módon fanyargattyák a' keresztény lakosokat.

Hajdan, valamiképen a' több Európai Török tartományok, úgy Szerbia is a' Magyar Koronához tartozott, 's olly feltétel mellett engedődött végképen, az 1739 ik esztendőbeli Belgrádi békeségben, a' Fényes Portának, hogy annak Keresztény lakosi, vallásoknak szabad gyakorlásában hagyattassanak? E' részben nintsen is panaszok, de mivel a' Isomföld Basák egymás ellen szüntelen tusakodnak, és veszekednek, Szerbia soha nem maradhat trendességben, nemisak, hanem ezentartományt teszik az egymással veszekedő Basák a' háboruságnak piatzává.

Ezt a' szüntelen való nyughatatlanságot Szerbiának keresztény lakosi tovább nem szenvedhetvén, panaszt tettek a' Fényes Portánál; de mivel a' pártos Basák ennek az ő parantsolatjára keveset ügyelnek, végtére ők is kénytelenek voltak fogvert fogoi, nem az uralkodó Zultán, hanem az őket fanyargató tyrannusok a' Basák ellen, és minelutánna tanult vezérre és sok ezer követőkre találtak volus, a' Sabácsi és Rudnik-i kastélyokat, a' mint a' múlt posta napon már megirtuk, el foglalták, Belgradot ottrom alá rekesztették, az oda való Deynek segítségére ment 500 foból álló Jantsar sereget ölfve sprutották, semlemi eleséget azon városba bé vinni nem engednek, és

nagy reménységben vannak az eránt, hogy nem fokára azon erőfféget is el foglalhattyák.

A' 27-ik Martziusi Konstantzinópo'yi tudósítások szerént, maga a' Fényes Porta is helybe hagyni láttatik a' Szerviai insurgenseknek ezen tselekedetekett, 's következő foglalatú Firmant küldött hozzájuk: „A' Fényes Porta, úgy mond, a' maga Szerviai jobbágyinak azon tselekedeteket, melly szerént a' Belgrádi rebelliseknek kegyetlenségeket, pusztitásokat, gyilkosságokat 's megfojtani igyekeznek, törvényeseknek tartya, és azoknak végső ki irtatásokat annyival szivesebben ohajtya, mivel az utolsó Belgrádi Basának megöletetésétől fogva, semmi adót nem vehetett Szerviából, és azt igiri azon tartománybéli keresztény lakosoknak, hogy az ő szenvedett sok hároknak némünyüképen leendő ki pótolása végett, 9 ez-tendeig semmi névvel nevezendő adó fizetés alá nem fognak rekeresztetni. Egyszermind arra kívánnya őket serkengetni, hogy a' midőn a' pártos Muzulmannoknak ki irtatásokban foglalatoskodnak, a' Belgrádi Basának kedvezzenek, az ő tsendességét meg ne háborítsák, és minden szükséges eleséggel segítsék őket.“

Minekutánna ezt a' Firmánt a' Szerviai Insurgensek vették volna, annyira fel gerjedt benne a' vitézi tűz, hogy Martzius 16 ik napján, a' vár külső sántzaira reá rohantak, az abban talált Muzulmannokat le aprították, az ő vezérjeiket az úgy nevezett Deyisokat mintegy 1500 emberekkel együtt a' belső várba szorították, de a' hol sen eleségek nem lévén elegendő, sem a' lakosoktól semmit nem segítetvén, végtére is kéntelenek lesznék magokat a' győzedelmeseknek szabad kezéssekre bízni.

D. D. S.